

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

İklim Konferansı Küçük Bir Anlaşma İle Sona Erdi!

COP26 Küresel İklim Zirvesi, İskoçya'nın Glasgow kentinde iki hafta devam etmiştir. Nitekim gezegenin devrilme noktasına ulaşmasını sınırlayacak hedefler üzerinde anlaşmak için yaklaşık 200 ülkeyi bir araya getirmiştir. Ayrıca zirve, yaklaşık 200 başkanı bir araya getirerek onlardan, 2030 yılına kadar emisyonları azaltma hedeflerine ulaşmaları talep edilmiştir. Zira kirlilikten atığa, kuraklıktan dünya suyunun zehirlenmesine kadar dünyanın durumu hakkında artan bir aciliyet olduğu gibi gezegen yok olmanın eşiğindeyken yapmamız gereken bir şeyler olmalıdır. Ancak haftalarca süren tartışmalardan sonra katılımcılar, birkaç yıl içinde geri dönüp her şeyi yeniden tartışmayı ve kömürden aşamalı olarak kurtulma sürecini kabul ettiler. Dahası sadece kazıların azaltılmasından söz edilmesi bile bir başarı olarak sunulmuştur.

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin 1988 yılında kurulduğundan bu yana iklim sorununa yönelik çözüm aranmaktadır. Nitekim hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin katıldıkları çeşitli konferanslar düzenlenmişti. Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin ve birçok bilim adamının tutumu, küresel ortalama sıcaklığın, fosil yakıtlarının yanması yoluyla insan popülasyonlarından yayılan sera gazlarının katkısının artması sorunu olduğu şeklinde olmuştur.

Bu çevresel sorunları çözmek için, fosil yakıtlardan uzaklaşıp yeşil kaynaklara geçmek yoluyla emisyonların kademeli olarak azaltılmasına odaklanılmıştır. Dolayısıyla COP26 toplantısından önceki G20 zirvesindeki birçok ülke, fosil enerji kullanımını azaltmanın ve yeşil yenilenebilir enerji kaynaklarına geçmenin nasıl planlanacağı önerisine tanık olmuşlardı. Oysa emisyonları azaltma yükümlülüklerine uymayan çoğu ülkenin ötesinde bunu gerçekleştirmenin birçok zorlukları bulunmaktadır. Ayrıca tüm endüstriler, otomobiller, petrokimya, tarım, plastik, çimento, çelik, elektronik ve benzerleri fosil enerjisi üzerine kurulmuştur. Dahası Çin'in elde ettiği ekonomik mucize, geniş kömür rezervlerini kullanmasına dayanmakta olup hatta bugün bile kömür, elektrik ihtiyaçlarının %60'ını sağlamaktadır. Buna rağmen sol kanat, fosil yakıtlarından vazgeçmeyi, dünyanın karşı karşıya kaldığı çevre sorunlarının bir çözümü olarak görüyor. Ayrıca radikal çevreciler de fosil yakıtlarının yasaklanmasını savunmakta, nükleer enerji konusunda endişelenmekte ve insanların et yemeyi bırakmaları gerektiğini savunmaktadırlar.

Bu görüşe muhalefet eden ve genellikle de siyasi sağ, iklim konularında büyük bir etkisi olan Cumhuriyetçi Senatör James Inhofe'un bu konuyla ilgili bir kitabının başlığından bir alıntı yaparak küresel ısınmanın oldukça spekülatif ve "büyük bir aldatmaca" arasında bir yerde olduğu görüşündedir. Zira onlar, çevrecilerin, kendi gündemlerini sürdürmek için yıkıcı iklim değişikliği hayaletini kullandıklarına inanmaktadırlar. Dolayısıyla doğayı insanların ihtiyaçlarının üstüne koyan, fosil yakıtlardan alternatif enerji kaynaklarına geçişi empoze eden ve "büyük devlet

müdahalesine” yönlendiren işte budur. Çünkü onlar bilimin, şu an yürürlükte olan politikaların çağrısını kesin olarak göstermediğini savunmaktadırlar. Yine sağdaki bazıları, çevreyi yeniden değiştirmenin, ekonomik olarak mümkün olmadığına inanmaktadır. Ayrıca sera gazı emisyonlarına üst bir sınır koymak gibi iklim değişikliğiyle mücadele girişimlerinin, çevresel faydadan daha çok ekonomik zarara yol açabileceğini vurgulamaktadırlar. Bu arada diğerleri de, tek çözümün bugün kullandığımız enerji kaynaklarının yerini alabilecek yeni teknoloji olduğu görüşündedirler. Oysa böyle bir teknolojiyi icat etmek için yaklaşık 50-100 yıla ihtiyaçları vardır.

İklim değişirse bile ortada büyük bir sorun var ve bunun hepsi de insan yapımıdır. Zira hava kirliliği yayılmakta ve atıklar her yıl dünyanın nehirlerine ve okyanuslarına akmaktadır. Dolayısıyla tüketimden kaynaklanan atıklar, obezite salgını, yeniden yapılanmaya yol açmak için ormanların yok edilmesi, evet bunların hepsi burada ve şu an karşı karşıya kaldığımız insan yapımı felaketlerdir. Ayrıca fabrikalardan kaynaklanan kimyasal atıklar ve tarım ve kanalizasyondan gelen gübre akışı nedeniyle içme suları da kirlenmektedir. Nitekim ağır metaller, zararlı kimyasal maddeler, mikroplastik parçacıklar ve hatta radyoaktif izotoplar, zararlı kirleticilerden bazılarıdır. Dolayısıyla tüm bu sorunlar, çevresel durumdan bağımsız olarak mevcuttur.

COP26 zirvesi, insanların yaşam tarzlarını ele almamaktadır. Dahası dünyanın birçok yerinde egemen bir ideoloji olan Kapitalizmin teşvik ettiği bir nizam olarak kalıcı ekonomik büyümeden, tüketim eğiliminden, borçlardan, harcamalardan ve maddi zenginlikten de hiç bahsetmemektedir. Bilakis bu konu, sistematik bir değişimi gerektirmektedir. Zira küresel Kapitalist sistemde birçok neden yatmaktadır. Ancak şu anda hiç kimse, maddî mallara olan talebi körükleyen yerleşik tüketiciliği ele alan bir çözüm önerisi sunmamaktadır. Bu da hem çevre kirliliğine hem de ekonomik büyümeye yol açmaktadır. Dolayısıyla Kapitalist bir sistemde maddî ürünlere olan talebi yönetmede ihtiyaç duyulan emisyonları azaltma hedeflerine odaklanmanın göz ardı edilmesi, açıkça onun tüketim eğilimine ve sonsuz ekonomik büyüme arayışına meydan okuma niyetinde olmadığını göstermektedir. Ayrıca uluslararası müzakereler, kendi çıkarları için hareket etmek amacıyla yarışan güçlü ülkelerle ilgili hedefler etrafında dönmektedir. Zira her biri müzakerelerde, kendi lehine bir sonuç elde etmeye çalışmaktadır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Adnan Han